

**KONCEPCJA PROGRAMOWA
GMINNEGO OŚRODKA KULTURY W SUSZCU
NA LATA 2024-2030**

KONCEPCJA PROGRAMOWA GMINNEGO OŚRODKA KULTURY W SUSZCU

Przedstawiona poniżej koncepcja programowa Gminnego Ośrodka Kultury w Suszcu wymaga pewnego wyjaśnienia. Przygotowana oferta stanowi kontynuację i rozwój instytucji w oparciu o dotychczasowy dorobek, który spotyka się z powszechną aprobatą i dobrym przyjęciem wśród lokalnej społeczności. Dlatego też, koncepcja programowa instytucji zaproponowana w 2019 r. będzie w dużej mierze aktualna w zakresie strategicznych celów i metod działania instytucji, z uwzględnieniem niezbędnych zmian, uwzględniających przede wszystkim doświadczenie z okresu kadencji oraz zmieniające się potrzeby, możliwości i zasoby.

Zawarty w koncepcji katalog działań, należy uznać za propozycję, która ma charakter otwarty i może ulec modyfikacji w zależności od możliwości ekonomicznych oraz pojawiających się potrzeb. Głównym założeniem koncepcji jest rozwijanie dotychczasowego kierunku instytucji, jakim jest budowanie społecznościowego domu kultury, zgodnie z założeniami Narodowego Centrum Kultury, które określają, że modelowy dom kultury powinien:

- posiadać umiejętność budowy strategii rozwoju i funkcjonowania w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-ekonomicznej,
- być aktywnym uczestnikiem życia społecznego w danej gminie,
- stwarzać możliwości wielostronnej edukacji kulturalnej,
- być otwartym na wszystkie grupy społeczne,
- kształcić postawy aktywnego uczestnictwa w kulturze,
- angażować artystów w życie kulturalne społeczności lokalnych,
- integrować społeczności lokalne za pomocą działań kulturalnych,
- przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu i jego skutkom,
- przyczyniać się do rozwoju gminy,
- być moderatorem dialogu w społeczności lokalnej,
- budować postawy otwartości i tolerancji.

Fundamentem działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Suszcu powinno być przede wszystkim: kształtowanie postaw aktywnego uczestnictwa w kulturze, wykorzystywanie lokalnych zasobów, włączanie mieszkańców, budowanie oferty z udziałem mieszkańców, stwarzanie możliwości wielostronnej edukacji kulturalnej, bycie otwartym na wszystkie grupy społeczne. Działania ośrodka kultury powinny być egalitarne, a nie elitarne. Oparte na modelu dostępnej kultury, który zakłada inkluzywność działań.

Myślenie o instytucji to myślenie o wartościach. Instytucji nie definiujemy przez pryzmat tego co robi, ale za co jest odpowiedzialna. Od określenia tej odpowiedzialności zależy, jak wysoko ustawimy sobie poprzeczkę. Zależy mi na tym, aby Gminny Ośrodek Kultury, **nie budował wyłącznie oferty kulturalnej, ale był odpowiedzialny za budowanie społeczeństwa otwartego na różnorodność.**

EDUKACJA ARTYSTYCZNA I KULTURALNA

Edukacja artystyczna i kulturalna mieszkańców gminy w każdym wieku, to jeden z najważniejszych filarów działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Suszcu. Dbałość o wysoki poziom i różnorodność działań edukacji artystycznej i kulturalnej, to kapitał, w który należy inwestować. Dlatego też, szczególny nacisk powinien być położony na organizację zajęć, warsztatów dla dzieci i młodzieży, które są naszą inwestycją w przyszłość. Należy zadbać o wszechstronny katalog propozycji dla dzieci, w tym zwłaszcza zajęć plastycznych, muzycznych, artystycznych i teatralnych, które rozwijają kreatywność, wyobraźnię i ekspresję dzieci. Dotychczasowa propozycja GOKu umożliwiła

uczestnictwo dzieci i młodzieży w różnych zajęciach i te zajęcia z pewnością zostaną utrzymane. Wśród nowych propozycji mogą pojawić się:

- PRACOWNIA CYFROWA I STUDIO LEKTORSKIE,
- PRACOWNIA MOZAIKI,
- PRACOWNIA WITRAŻU,
- PRACOWNIA DREWNA,
- PRACOWNIA RZEŻBY,
- GRUPA MUSICALOWA,
- TU SZTUKA,
- TU KINO,
- PRACOWNIA PROJEKTOWANIA 3D,
- ZAJĘCIA TANECZNE: JAZZ, TANIEC TOWARZYSKI, SHOW DANCE,
- ANIMACJA FILMOWA,
- TEATR DLA MŁODZIEŻY,
- ARCHITEKTURA I DESIGN,
- PLANSZÓWKI,
- PRACOWNIA RĘKODZIEŁA (szycie, szydełkowanie itp.),
- ZAJĘCIA Z RENOWACJI I RECYKLINGU,
- ZAJĘCIA STOLARSKIE,
- PRACOWNIE JĘZYKOWE,
- ZAJĘCIA KULINARNE.

Z doświadczenia własnego, ale również innych domów kultury, wiemy, że młodzież bardziej, niż kolejnych zajęć, potrzebuje przestrzeni, w której mogłaby się spotykać, jak np. Miejsce Aktywności Lokalnej, o czym później. Jest to wniosek, który wysuwa się po analizie ankiet, przeprowadzonych wśród młodzieży w wieku 12-16 lat na terenie gminy (badanie przeprowadzone 251 os., luty 2024 r.).

Wśród propozycji dla dorosłych oferta mogłaby się poszerzyć o:

- PRACOWNIĘ MOZAIKI,
- PRACOWNIĘ WITRAŻU,
- PRACOWNIĘ DREWNA,
- PRACOWNIĘ RZEŻBY,
- TEATR,
- DKF,
- KLUB RODZICA,
- PRACOWNIĘ RĘKODZIEŁA (szycie, odnawianie mebli, szydełkowanie, florystyka itp.),
- GRUPĘ WOKALNĄ,
- RODZINNY WARSZTAT TWÓRCZY,
- UKULELE DLA DOROSŁYCH,
- ZAJĘCIA TANECZNE,
- TANIEC DLA SENIORÓW,
- FOTOGRAFIĘ,
- PRACOWNIE JĘZYKOWE,
- KLUB PODRÓŻNIKA.

Jest to pewna propozycja zajęć, które mogą być realizowane, ale nie muszą. Być może na przestrzeni czasu pojawią się inne ciekawe, nowe perspektywy, które spotkają się z większym zainteresowaniem mieszkańców. Należy być elastycznym i otwartym na potrzeby społeczności, bowiem podstawowym

celem domu kultury jest, jak najpełniejsze wypełnienie nałożonej misji, a nie przyniesienie zysku, co oznacza dotarcie do jak największej ilości osób z dobrami kultury.

Z pewnością należy kontynuować autorski pomysł Dzienniczków Talentów, który spotkał się z ogromną aprobatą dzieci, bo aktywizuje ich do korzystania z różnej oferty domu kultury. Warto pomyśleć nad odświeżeniem graficznym zeszytu. Do tej pory dobrze sprawdzał się także pomysł organizacji Podsumówki, jako święta kończącego sezon zajęciowy. To ważne, aby zadbać o wspólne świętowanie, bo w realny sposób przekłada się to, na rozwój więzi pomiędzy domem kultury a dziećmi i ich rodzicami.

Jak dotąd należy wspierać talenty młodych mieszkańców, którzy będąc członkami różnych grup (tanecznych, teatralnych itp.) reprezentują Gminę Suszec na zewnątrz. W miarę możliwości finansowych, dobrym pomysłem byłoby przygotowanie spójnych strojów promocyjnych (np. bluz) dla dzieci i młodzieży z logiem Gminy Suszec i GOKu.

Zadaniem domu kultury jest rozpoznawanie potrzeb mieszkańców, aby proponowane zajęcia odzwierciedlały ich aktualne potrzeby. Niestety ze względu na małą ilość pomieszczeń, nie wszystkie propozycje można realizować równocześnie.

WYDARZENIA

Od wielu lat linia działalności Domu Kultury w Suszcu prowadzona jest tak, aby każde wydarzenie było wartościowe, przemyślane i na wysokim poziomie. Dom Kultury daleki jest od działań typowo impresaryjnych, które często polegają wyłącznie na wynajmie sal, bez rozeznania, tego co i kto będzie prezentował, przez co ostatecznie, dom kultury traci swoją autentyczność. Należy szukać tego co nas wyróżnia i dbać o to, aby mieszkańcy mieli zaufanie do działań proponowanych przez dom kultury.

Spośród dotychczasowych propozycji należy kontynuować te, które do tej pory znalazły się w ofercie, poddając je oczywiście koniecznej ewaluacji. Wśród propozycji, które szczególnie warto rozwijać w kolejnych latach to:

- FESTIWAL SZTUKI im. EDWARDA PELKI,
- SCENA NA OGRODOWEJ,
- ZLOT FOOD TRUCKÓW (zostanie zorganizowany po raz pierwszy na zakończenie lata 2024 r.),
- NOC MUZEUM,
- TEATR POLSKA,
- MAPPING,
- DZIEŃ TWÓRCZOŚCI SENIORA,
- NOC ŚWIĄTOJAŃSKA,
- KINO PLENEROWE Z MUZYKĄ NA ŻYWO,
- PLENEROWY DZIEŃ TRADYCJI,
- NOWE HORYZONTY EDUKACJI FILMOWEJ,
- KONCERTY GORDONOWSKIE DLA DZIECI,
- KONCERTY/SPEKTAKLE tłumaczone na język PJM,
- DNI DZIEDZICTWA,
- KULTURA W DRODZE,
- FESTIWAL TAŃCA,
- FESTIWAL TEATRÓW ULICZNYCH,
- DZIEŃ MŁODYCH,
- DZIEŃ SUSZCA,
- ŚNIADANIA NA TRAWIE,

- **PLENER CERAMICZNY.**

Na szczególne rozwinięcie zasługuje Festiwal Sztuk im. E. Pelki. „Bubik” (E. Pelka) był postacią, którą zna i kojarzy wielu mieszkańców gminy Suszec. Spora część z nich posiada obrazy namalowane przez artystę. Festiwal Sztuk im. E. Pelki mógłby przyjąć formę prezentacji twórczości artystów profesjonalnych i nieprofesjonalnych różnych sztuk plastycznych, połączonych z akcjami happeningowymi i warsztatami. Festiwal mógłby stać się wizytówką gminy.

W związku z rosnącą aktywnością seniorów, warto także pomyśleć o wydarzeniu, którego celem będzie prezentacja twórczości senioralnej oraz integracja środowiska np. Dzień Twórczości Seniora. Szczególnie ważne są również wszelkie wydarzenia kierowane w stronę dzieci i młodzieży, jako element edukacyjny i wychowawczy. Organizacja wydarzeń takich, jak Niedziela z Bajką, Koncerty gordonowskie, „A co to dom kultury?”, Dzień Dziecka itd. mają na celu wychowanie nowego pokolenia odbiorców dóbr kultury.

W dalszym ciągu GOK będzie organizował koncerty, spektakle i inne wydarzenia dla różnych grup wiekowych o zróżnicowanej tematyce, współpracując przy tym z artystami oraz innymi instytucjami np. Instytutem Teatralnym im. Z. Raszewskiego (Teatr Polska). Coraz częściej pojawiają się też głosy, aby powrócić do organizacji plenerowych Dni Suszca i Dnia Młodych, warto więc zabezpieczyć środki na organizację tych wydarzeń. Na uwagę zasługuje także fakt, że w niedługim czasie, bo 2026 r. swoje 700 – lecie będzie obchodziło sołectwo Suszec. W związku z tym warto pomyśleć o cyklu wydarzeń dla różnych grup wiekowych.

Na uwagę zasługują także wystawy i konkursy, które licznie prezentowane są w domu kultury. Warto znaleźć dodatkową przestrzeń do prezentacji zdjęć/fotografii/obrazów oraz zadbać o dostępność wystaw (audio deskrypcja). W miarę możliwości finansowych warto rozważyć możliwość zakupu systemu do wystaw zewnętrznych. Ciekawym pomysłem, byłoby tworzenie albumów pokonkursowych, zwłaszcza w kontekście konkursów ogólnopolskich.

Proponowane wydarzenia mogą odbywać się, jako samodzielne imprezy, ale warto także szukać wspólnych mianowników i łączyć te, których temat jest bliski, co z pewnością ogranicza też potrzebne nakłady finansowe.

DZIEDZICTWO KULTUROWE

Zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz jego upowszechnianie to elementarne zadanie Gminnego Ośrodka Kultury w Suszcu. W tym obszarze będą mieścić się wszystkie dotychczasowe wydarzenia związane z lokalną kulturą jak: Jarmarki Przedświąteczne, eliminacje rejonowe Śląskiego Śpiewania, Turniej Zespołów Ludowych Ziemi Pszczyńskiej im. M. Cieśli „Jak ze Suszca powandruje” itp. . Tak, jak do tej pory, w ramach struktur Gminnego Ośrodka Kultury w Suszcu będą działać zespoły regionalne: Zespół Śpiewaczy „Pogodna Jesień”, Zespół Śpiewaczy „Mizerowianki”, Regionalny Zespół Śpiewaczy „Radostowianki” oraz Chór „Canticum Novum”. Ich działalność będzie wspierana poprzez zapewnienie instruktora prowadzącego, wsparcie finansowe podczas wyjazdów na festiwale i przeglądy.

Kontynuowane będzie także zadanie, jakie postawił sobie ośrodek kultury, czyli dotarcie do najmłodszych mieszkańców gminy i powiatu, poprzez autorski zeszyt do edukacji muzyczno-regionalnej „Ecie, Pecie”, czy konkurs na „Pocztówkę z Suszca”. Tematem wciąż ważnym jest szukanie metod i sposób, aby w atrakcyjny sposób zaciekać, zwłaszcza młodych mieszkańców Gminy Suszec do tego, aby poznawali swoją tradycję, obyczaje i zwyczaje. Wśród takich pomysłów znajdują się:

Sporządziła: Katarzyna Krzempek

- MUZYCZNA ŁAWKA CIEŚLI - (siedząc na ławce można odsłuchać pieśniczkę),
- BUDKA TELEFONICZNA – instalacja z nagrany lektorem opowiadającym konkretną historię,
- CYFROWE ARCHIWUM SPOŁECZNE,
- GRA TERENOWA „Odkryj swój skarb”,
- MURAL nawiązujący do dziedzictwa na budynku GOKu i innych możliwych przestrzeniach (farba antysmogowa),
- ZAJĘCIA Z EDUKACJI REGIONALNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY,
- DZIECIĘCY ZESPÓŁ REGIONALNY.

Ważne jest to, aby elementy dziedzictwa włączać w inne działania proponowane przez dom kultury.

W kontekście działań mających na celu zachowanie dziedzictwa, w perspektywie kolejnych lat, mógłby powstać w Suszcu „Instytut Dziedzictwa”. Miejsce interaktywne, nowoczesne, którego zadaniem byłoby pielęgnowanie, zachowanie, edukowanie, ale też promocja bogatych zbiorów dziedzictwa materialnego i niematerialnego gminy. Pomysł ten mógłby zostać zrealizowany w ramach rewitalizacji terenów przy KWK Krupiński i stać się produktem edukacyjno-turystycznym Gminy Suszec (jak np. Edukatorium Juliusz w Rybniku, Łaźnia Moszczenica w Jastrzębiu-Zdroju).

WŁĄCZANIE, SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE

Spółeczny dom kultury, to instytucja, która buduje ofertę „z” mieszkańcami, a nie „dla” mieszkańców. To przestrzeń, w której mieszkańcy mogą realizować swoje pomysły, gdzie ich zdanie jest brane pod uwagę. To miejsce, gdzie zaprasza się lokalną społeczność to współtworzenia domu kultury. Ta idea jest mi bardzo bliska, dlatego też chciałabym ją kontynuować i rozwijać w kolejnych latach. Realizowany od lat konkurs mikrograntowy Kulturalne Wydobycie, to bardzo dobry przykład programu, który sieciuje mieszkańców, wyłania liderów, daje poczucie sprawczości, pozwala na zawiązywania partnerstw i realizację pomysłów mieszkańców, przy wsparciu domu kultury. Bez wątplenia ten projekt powinien być realizowany i wspierany. Drugim takim przykładem są Dni Sąsiada, które pozwalają na zacieśnianie więzi sąsiedzkich oraz ich nawiązywanie. Uważam, że wszelkie programy i aktywności budujące poczucie sprawczości oraz umożliwiające realizację własnych pomysłów, są niezmiernie ważne.

Dom kultury w dalszym ciągu powinien stwarzać warunki do wspólnych działań takich, jak organizacja kiermaszy charytatywnych, zbiórek, czy innych akcji społecznych, które umacniają i rozwijają lokalną społeczność. W ten trend wpisują się także działania wolontariackie młodzieży (KDP). Wraz ze zwiększającą się aktywnością seniorów, warto przygotować także propozycję WOLONTARIATU DLA SENIORÓW.

Przykładami działań, które można potraktować jako dobre praktyki, mogą być:

- ORGANIZACJA WYMIANEK (ubrań, kwiatów),
- STWORZENIE JADŁODZIELNI,
- AKCJE SPRZĄTANIA ŚWIATA,
- SĄSIEDZKIE SPOTKANIA KULINARNE.

WSPÓŁPRACA

Gminny Ośrodek Kultury w Suszcu to miejsce, które nie tylko łączy i zaspokaja różne potrzeby mieszkańców, ale stara się także budować mosty z innymi instytucjami, jednostkami organizacyjnymi, stowarzyszeniami, grupami formalnymi i nieformalnymi, sołtysami, OSP, KGW, firmami itd. Ten element jest ważny, zwłaszcza w małych miejscowościach, gdzie dobra współpraca pozwala na wymierne efekty i tworzenie rzeczy, które w pojedynkę nie byłyby możliwe.

Tak jak dotąd, dom kultury będzie wspierał działalność stowarzyszeń, grup, organizacji udostępniając swoje zasoby lokalowe, czy materialne, a także pomagając w organizacji wydarzeń np. projektując i drukując materiały promocyjne itd. Ponadto wciąż będzie inicjował zaproszenia do wspólnego tworzenia wydarzeń (np. jarmarki, dzień dziecka, dożynki itd.). Ważnym aspektem jest z pewnością także szukanie wspólnych źródeł finansowania różnych projektów i wykorzystywanie lokalnych zasobów. Warto na stałe wpisać w kalendarz imprez Galę Dobroczyńców, wydarzenie podczas którego wyróżnia się osoby, organizacje, instytucje szczególnie aktywne w danym roku. Wśród nowych pomysłów są NAGRODY KULTURALNE dla mieszkańców za działalność społeczno-kulturalną.

Szczególnie ważna jest współpraca z placówkami oświatowymi. Dzięki dotychczasowemu kontaktowi ze szkołami i przedszkolami GOK może prowadzić działania promocyjne wydarzeń, zajęć, konkursów odbywających się w gminie, zbierać informacje o potrzebach mieszkańców - zwłaszcza te dotyczących dzieci (zainteresowania) itd. Ze względu na niewielką ilość zajęć artystycznych w szkołach, warto podejmować współpracę zwłaszcza na rzecz wychowania artystycznego dzieci i młodzieży. Odpowiedzią na te potrzeby mogą być WARSZTATY ARTYSTYCZNE prowadzone przez plastyków ośrodka kultury w szkołach lub w GOKu, które przygotowują dzieci do bycia biernym i czynnym odbiorcą sztuki. Ośrodek kultury może także wspierać nauczycieli w działaniach z zakresu edukacji regionalnej. W tym celu warto podjąć wspólne rozmowy. Kontynuacja takich programów, jak Ogólnopolski Festiwal Filmów Animowanych O!pla, czy Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej, to kolejne przykłady na działania, które można wspólnie realizować.

PROMOCJA

Działania komunikacyjne w Gminnym Ośrodku Kultury w Suszcu na lata 2024-2030 będą opierały się w głównej mierze na kontynuacji wypracowanych standardów w relacjach z mieszkańcami oraz na sprawdzonych sposobach promocji w sieci i przestrzeni publicznej z uwzględnieniem pewnych zmian. Dotychczasowa promocja to przede wszystkim: obecność w mediach społecznościowych (fb, instagram), strona internetowa, spójna komunikacja wizualna (logo, papier firmowy, teczki firmowe, torby firmowe, plakaty, zaproszenia), współpraca z partnerami medialnymi, sms'letter, marketing szeptany, słupy ogłoszeniowe, współpraca ze szkołami, sklepami – wywieszanie plakatów, Nowiny Suszeckiej Gminy itp.

Wraz z rozwijającym się społeczeństwem oraz chęcią dotarcia do różnych grup odbiorców, należy szukać kolejnych pomysłów na działania promocyjne jak np.

- CITYLIGHT,
- TIK TOK,
- NEWSLETTER,
- PODCASTY zamieszczane na www,
- BUDKA TELEFONICZNA,
- DOSTĘPNA STRONA WWW,
- DOSTĘPNA KOMUNIKACJA (TEKST ALTERNATYWNY).

Na podstawie analizy dotychczasowych informacji zwrotnych dotyczących źródeł pozyskiwania informacji o działania GOKu, należy w równym stopniu dbać o wszystkie kanały komunikacji.

ORGANIZACJA, ZESPÓŁ

Struktura organizacyjna Gminnego Ośrodka Kultury w Suszcu dokładnie określa ilość pracowników w poszczególnych działach. Obecny układ zapewnia płynność, efektywność i stabilność działania ośrodka kultury. W związku ze sporą ilością wydarzeń, a także doposażaniem ośrodka w sprzęt pojawia się jednak potrzeba, aby szeregi GOKu zasilili pracownicy ds. technicznych, z umiejętnościami obsługi sprzętu nagłośnieniowego i oświetleniowego. Obecnie zadania te zlecone są na zewnątrz, ale coraz częściej doskwiera brak etatowego pracownika. GOK wspiera inne jednostki i organizacje w obsłudze wydarzeń w zakresie nagłośnienia, dlatego możliwość zatrudnienia osoby technicznej na stałe, jest uzasadniona również w tym kontekście.

Dbając o jakość i efektywność pracy zespołu GOKu należy zadbać o możliwości szkoleniowe podnoszące kompetencje kadry, udział w konferencjach, wizytach studyjnych, które nie tylko pozwalają na poznawanie trendów i dobrych praktyk, ale również na tworzenie sieci z innymi instytucjami kultury i nawiązywanie współpracy zwłaszcza z Narodowym Centrum Kultury, Instytutem Kultury i Dziedzictwa Wsi, Instytutem Teatralnym im. Z. Raszewskiego itp. Wśród najważniejszych konferencji i wydarzeń dla animatorów kultury są: szkolenia organizowane przez Narodowe Centrum Kultury, Ogólnopolska Giełda Projektów, Forum Pracuj w Kulturze, Marketing w Kulturze itd.). Rozwój pracowników to równoczesny rozwój całej instytucji. Wśród najważniejszych wyzwań pozostają szkolenia podnoszące kompetencje pracowników w zakresie dostępności instytucji kultury, zarówno w kontekście infrastruktury, jak i działań a także wykorzystywania nowych technologii w działaniach animacyjnych. Dobrą praktyką byłoby przygotowanie wewnętrznych standardów pracy w różnych obszarach dostępności, w tym koncepcji Podróży Odbiorcy i Przedprzewodnika. Dalszym krokiem byłoby utworzenie grupy konsultacyjnej składającej się z osób ze szczególnymi potrzebami oraz pracowników instytucji.

Stałą praktyką powinna być ewaluacja działań. Gminny Ośrodek Kultury w Suszcu prowadzi obecnie szereg działań mających na celu bieżący monitoring działań (ankiety, wywiady, akcje happeningowe itd.), aby udoskonalać swoje działania. Tworzenie sieci i więzi z mieszkańcami pozwala na weryfikację oczekiwań i potrzeb mieszkańców. Wśród zadań stojących przez GOKiem jest zwiększanie działań na rzecz ewaluacji działalności instytucji.

INFRASTRUKTURA, INWESTYCJE

Na przestrzeni ostatnich lat Gminny Ośrodek Kultury dokładał starań, aby przestrzenie, które pozostają w jego zarządzie (GOK w Suszcu, R-Ś w Mizerowie, salki w R-Ś w Kryrach), były przestrzeniami otwartymi i przyjaznymi. Zmiany wizualne jak np. odmalowanie ścian, utworzenie dodatkowych miejsc siedzących na korytarzach – kanapa, fotele, pojawienie się większej ilości roślinności wewnątrz budynku, zadbanie o teren wokół budynku, sprawiły, że osoby przychodzące do domu kultury, szeroko komentują zmiany, jako bardzo dobry i potrzebny krok. Obrany kierunek powinien być kontynuowany w kolejnych latach, potrzebne jest stworzenie i rozwijanie kolejnych pomysłów, które „udomawiają instytucję” np. zamontowanie na korytarzach tablic manualnych/sensorycznych dla dzieci, przygotowanie precyzyjnego oznaczenia pomieszczeń i dróg komunikacyjnych (kolorowe oznaczenia wymalowane na ścianach), powielenie kolorowego motywu na ścianach korytarzy, przygotowanie większej ilości miejsc siedzących – wymiana krzesel na puffy,

kanapy, zamontowanie neonu w dolnym korytarzu, tablic informacyjnych, oznaczeń parkingów itd. Zależy mi, na tym aby przestrzeń domu kultury zapraszała mieszkańców do środka, aby była przyjazna. Dom kultury to miejsce, które łączy wiele funkcji: przestrzeni do spotkań, edukacji kulturalnej, uczestnictwa w wydarzeniach, miejsca, gdzie można realizować swoje pomysły. Można też skorzystać z darmowego wifi, napić się kawy i herbaty, a także skorzystać nieodpłatnie z toalety (co jest ważne np. w kontekście korzystania z placu zabaw).

Ważnym zadaniem stojącym przed GOKiem jest stworzenia Miejsca Aktywności Lokalnej, przestrzeni otwartej, dostępnej dla różnych grup pod kątem architektonicznym, w którym mieszkańcy mogą się spotkać, w której może powstać przestrzeń coworkingowa, przestrzeń do odrabiania lekcji, spotkań młodzieży itp. Takie miejsce można stworzyć w pomieszczeniu dawnego GCI. Dzięki odpowiedniego projektowaniu uniwersalnemu można zadbać o zniwelowanie wszelkich barier architektonicznych. Stworzyć miejsce, w którym znajdą się kanapy, stoły do pracy/warsztatów, otwarta kuchnia i dostępna toaleta, a wyposażenie zapewni różne możliwości działań (laptopy z akcesoriami, komputer stacjonarny z osprzętem dostosowany do potrzeb OzN, komputer stacjonarny o dużej mocy wraz z osprzętem do pracy na programach do grafiki i multimediiów, drukarka laserowa, drukarka i skaner 3D, ekran interaktywny, projektor multimedialny z okablowaniem, ekran rozkładany do projektora, akcesoria do montażu tego sprzętu, tabletów wraz z etui, podłogę/dywan interaktywny, konsole, gogle VR itp.) Miejsce Aktywności Lokalnej to przestrzeń, w której mieszkańcy mogliby realizować swoje pomysły w domowej atmosferze albo po prostu spędzać czas.

Rozwijając sferę edukacji kulturalnej, tutaj również pojawią się potrzeby i konieczne są zmiany, może nie wielkie, ale dające duży efekt. Konieczna jest reorganizacja sal zajęciowych, poprzez: zwiększenie przestrzeni do przechowywania różnych materiałów i wytworów dzieci (dodatkowe półki, przebudowa szaf, zabudowa przestrzeni), utworzenie zlewu w sali plastycznej, utworzenie w sali muzycznej miejsca na kanapę – sale pełni też funkcje garderoby, zakup drążków baletowych, nowego pianina cyfrowego dla zespołów śpiewających, czy stworzenia kolejnej przestrzeni do prezentacji prac plastycznych dzieci. Wśród elementów, które należy rozwinąć w przyszłości są: doposażenie sali widowiskowej w sprzęt nagłośnieniowy i oświetleniowy (Suszec i Mizerów), zewnętrzny system wystawienniczy.

Ważną i wielką potrzeba jest także zakup samochodu służbowego, który mógłby służyć pracownikom domu kultury. Obecnie wykorzystują oni prywatne samochody do przewozu wielu rzeczy lub zamawiają usługę zewnętrzną. Jednak nie każdą rzecz ze względu na rozmiar przedmiotu, pracownicy są w stanie przewieźć własnym autem. Możliwość posiadania większego samochodu, zdecydowanie ułatwiłaby pracę domu kultury a zakup samochodu w krótkim czasie spłaciłby się. Drugim rozwiązaniem jest leasing takiego samochodu.

Z uwagi na różnorodność działań domu kultury: wydarzenia, wynajmy, a także zaledwie 2 sale zajęciowe, warto rozważyć możliwość stworzenia dodatkowego miejsca, które mogłoby służyć zarówno, jako miejsce odpoczynku, ale także przestrzeń do organizacji spotkań, warsztatów. Mam na myśli, utworzenie Zielonej Przestrzeni przed domem kultury, rozumianej jako nowoczesna, zadaszona przestrzeń, wyposażona w stoły, ławki, huśtawki (dla dorosłych), leżaki, otoczona roślinnością itp. Z tego przestrzeni mógłby korzystać nie tylko dom kultury w ramach swojej działalności, ale również GBP w Suszcu, czy osoby wynajmujące sale widowiskową. Miejsce to pełniłoby zarówno funkcję miejsca odpoczynku, ale i dodatkowej przestrzeni do działań. Budowa przestrzeni powinna być oparta o zasadę OZE (fotowoltaika na dachu).

Do wdrożenia pozostają także elektroniczny obieg dokumentów oraz elektroniczny system przyjmowania rezerwacji sal, jednak obie te rzeczy wiązą się z dodatkowymi kosztami.

Wśród innych wyzwań, które z pewnością będą pojawiać się w związku z funkcjonowaniem domu kultury, to bieżące remonty i naprawy związane z eksploatacją budynków (usunięcie wszelkich zaleceń pokontrolnych: naprawa dachów, elewacji schodów wejściowych, itp.), a także dostosowywanie budynków pod kątem dostępności. W związku z tym potrzebne jest przeprowadzenie profesjonalnego audytu dostępności architektonicznej, który wskaże kierunki działań. Wśród stwierdzonych już potrzeb znajdują się: schodołaz (wejście tylne budynku), winda dla wózków przy scenie, dostępny parking, oznaczenia ścieżek komunikacyjnych, mobilna strefa ciszy, wymiana windy). Dostępność działań oraz dostępność architektoniczna wynika wprost z ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

GOSPODARKA FINANSOWA

Przychody Gminnego Ośrodka Kultury będą się opierały tak jak dotąd na kilku głównych źródłach:

- dotacje Organizatora,
- przychody własne z działalności kulturalnej,
- przychody własne z działalności gospodarczej,
- źródła zewnętrzne (granty, sponsoring, darowizny).

Przychody z działalności kulturalnej to ważna część budżetu ośrodka kultury, na ten moment stanowią 81% przychodów (dane za rok 2023). Przy tworzeniu cenników zajęć oraz ustalaniu cen biletów należy pamiętać, aby zachować zasadę dostępności działań – zbyt wysokie ceny mogą wykluczać część społeczeństwa w udziale w kulturze (dzieci, seniorów). W tym celu można wprowadzić oferty zniżkowe dla dzieci, rodzin wielodzietnych, seniorów, osób z niepełnosprawnością i szczególnymi potrzebami, a także kontynuować formę gratyfikacji dla dzieci uczestniczących w zajęciach (nagrody za Dzienniczki Talentów).

Przychody pochodzące z działalności gospodarczej, jaką jest wynajem sal, powinni być bieżąco monitorowane a ceny poddawane aktualizacji. Chcąc utrzymać obecny poziom przychodów, a także go zwiększać, należy dbać o nieustanne doposażanie przestrzeni kuchennych, sal widowiskowych, estetykę budynków, terenów zielonych wokół i udogodnienia wewnątrz budynku (np. sprawne windy, agregat). Duża ilość wynajmów odpłatnych oraz nieodpłatnych udostępnień powoduje zużycie materiałów, awarie i zniszczenia. Należy zaplanować środki na bieżące utrzymanie obiektów.

Należy zwrócić uwagę na monitoring sprzedaży NSG, tak aby ograniczać ilość zwrotów a zwiększyć ilość odpłatnych powierzchni reklamowych, w tym celu warto pozyskać nowych kontrahentów.

Propozycją, którą można wprowadzić do oferty ośrodka kultury jest kompleksowa organizacji urodzin dla dzieci. Wielu rodziców zwraca uwagę na brak takiej możliwości na terenie gminy, dlatego ten pomysł ma szansę powodzenia. Przygotowanie odpowiednio skalkulowanej oferty przyniesie dodatkowe przychody dla instytucji.

Gminny Ośrodek Kultury w Suszcu może także spróbować podjąć działania mające na celu pozyskanie stałych mecenatów kultury, którzy będą wspierać jego działalność w ciągu roku, a nie tylko przy okazji pojedynczych wydarzeń (np. dożynki). Jest to jednak działanie, które nie gwarantuje stałego źródła przychodów.

Tak jak do tej pory, Gminny Ośrodek Kultury pracować będzie w oparciu o plan finansowy oraz efektywną i racjonalną gospodarkę finansową. Największym zagrożeniem pozostają rosnące ceny

stałych kosztów administracyjnych oraz płac minimalnych, które w znaczący sposób mogą obciążać budżet ośrodka kultury. Wszelkie proponowane w koncepcji pomysły, będą rozkładane w czasie i realizowane zgodnie z możliwościami finansowymi ośrodka kultury.

PROGRAMY DOTACYJNE

Gminny Ośrodek Kultury w Suszcu do tej pory wielokrotnie korzystał z możliwości zewnętrznego źródła finansowania projektów kulturalnych. Na przestrzeni lat zrealizowano ponad 30 projektów, które w znaczny sposób zasiły budżet ośrodka kultury oraz niejednokrotnie umożliwiły realizację wydarzeń, zadań, na które dom kultury nie posiadał środków finansowych. W związku z tym powinny być kontynuowane działania w tym zakresie, z uwzględnieniem zwłaszcza poniższych grantodawców:

- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Infrastruktura Domów Kultury, Edukacja Kulturalna, Kultura Dostępna)
- Narodowe Centrum Kultury (Kultura Interwencje, EtnoPolska)
- Fundacji Orlen, Fundacji JSW, Fundacji BGK, Fundacji Lotto itp.

Aplikowanie o środki zewnętrzne wiąże się z koniecznością zabezpieczenia wkładu własnego, ale zazwyczaj jest to nieporównywalna kwota, do możliwości jakie niosą zewnętrzne granty. Warto jednak podkreślić fakt, że nie każdy wniosek aplikacyjny otrzymuje dofinansowanie.

Podsumowując, niniejsza koncepcja nie zakłada rewolucji w prowadzonej dotychczas działalności Gminnego Ośrodka Kultury. Jest jej potwierdzeniem i wzmocnieniem, z uwzględnieniem nowych propozycji odpowiadających na potrzeby lokalnej społeczności. Kluczowym jej elementem jest tworzenie kultury „z” odbiorcami a nie „dla” odbiorców. Wiele z zaproponowanych pomysłów wymaga dodatkowych nakładów finansowych, na które GOK będzie próbował pozyskać środki, ale część z nich takich nakładów nie wymaga.